

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.294.2016.BSzu

z dnia 29 września 2016 r.

Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 446) stwierdzam nieważność § 3 uchwały Nr XII/128/2016 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 16 września 2016 r. w sprawie: ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Bytom Odrzański.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 16 września 2016 r. Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim podjęła uchwałę Nr XII/128/2016 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Bytom Odrzański.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 21 września 2016 r.

Dokonana przez organ nadzoru ocena prawna przedmiotowej uchwały prowadzi do wniosku, że w kwestionowanej części, narusza ona istotnie prawo, tj. art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 487. ze zm.) dalej ustawy.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży. Jednocześnie rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Przywołane regulacje, z jednej strony wskazują jakie zagadnienia powierzono radzie gminy do uregulowania w formie uchwały, z drugiej zaś określają granice kompetencji prawotwórczej przyznanej w tym zakresie organowi gminy. Ustawodawca wyznaczył czytelną granicę powierzonej kompetencji stanowiąc, iż rada gminy zobowiązana jest ustalić liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży. Ponadto nałożył na radę gminy obowiązek ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Oznacza to, że uchwała, która jest aktem prawa miejscowego, musi zawierać odniesienie do zagadnień wskazanych art. 12 ust. 1 i 2 ustawy, a zarazem nie może zawierać postanowień, które wykraczają poza treść tego przepisu.

W świetle powyższego, zastrzeżenia organu nadzoru budzi przepis § 3 uchwały, na mocy którego Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim postanowiła, iż: „Zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów pozostają w mocy do czasu upływu terminu ich ważności”. W ocenie organu nadzoru wprowadzając przedmiotową regulację Rada przekroczyła zakres upoważnienia do stanowienia aktów prawa miejscowego, określony w przywołanym art. 12 ust. 1 i 2 ustawy.

Orzecznictwo sądowoadministracyjne stoi na stanowisku, że pod pojęciem zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych należy rozumieć ich rozmieszczenie w terenie, w

szczegółności ich usytuowanie względem miejsc chronionych, takich jak szkoły, przedszkola, miejsca kultu religijnego itp. Celem zaś ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych jest wyłącznie szczególna ochrona pewnych miejsc lub obiektów przed zagrożeniem jakie może stwarzać alkohol. Pojęcie to musi podlegać ścisłej wykładni językowej (vide wyrok NSA z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 497/11, WSA w Gliwicach z dnia 12 czerwca 2013 r., sygn. akt III SA/GI 354/13).

Ponadto organ nadzoru podkreśla, że zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie należy utożsamiać z zasadami dotyczącymi udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, którą to materię reguluje art. 18 ustawy. To z przepisów ust. 10 i 12 wskazanego artykułu wynika, w jakich okolicznościach następuje cofnięcie oraz wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży i tylko one, a nie uchwała rady gminy, mogą stać się podstawą zastosowania tego typu sankcji.

W świetle powyższego należy uznać, że Rada podejmując uchwałę w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy, nie była uprawniona do zamieszczenia w niej zapisu regulującego kwestię zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Organy władzy publicznej, zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Realizacja przez organ stanowiący określonej normy kompetencyjnej musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

Wobec powyższego, organ nadzoru stwierdza, że Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim podejmując przedmiotową uchwałę naruszyła wskazane na wstępie przepisy, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w kwestionowanym zakresie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.)

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli



Teresa Kaczmarek